

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра політичних наук

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Політологія»
Спеціальність 052 Політологія
Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Затверджено на засіданні
кафедри політичних наук
Протокол № 02 від 26 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

Монолатій І. С.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Теорія міжнародних відносин
Викладач (-і)	Ґеник Микола Антонович
Контактний телефон викладача	+380957898986
Е-mail викладача	mykola.genyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/fe41988e92aff34d70ac
Консультації	Вівторок, 15.00-16.00
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є теорія, історія, методологія та особливості функціонування системи міжнародних відносин.</p> <p>Дисципліна “Теорія міжнародних відносин” є нормативним компонентом освітньої програми підготовки фахівців з політології за освітнім рівнем «бакалавр». Курс складається з двох змістовних модулів. Перший - присвячений вивченню принципів і закономірностей функціонування системи міжнародних відносин. Другий – реалізації зовнішньої політики держав, міжнародних організацій та діяльності України на міжнародній арені.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> викладання дисципліни є формування системних знань здобувачів у галузі міжнародних відносин. Здобувач повинен засвоїти весь матеріал з курсу при допомозі поданих викладачем методичних рекомендацій, підготовлених семінарських занять, самостійної роботи, індивідуальної роботи, колоквиумів. Засвоїти важливі проблеми з курсу, вміти застосовувати набуті знання у практичній діяльності.</p> <p><i>Завдання:</i> ознайомити здобувачів з основами міжнародної системи.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен <i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – основні компоненти міжнародної політики; – концептуальні підходи і методи аналізу міжнародних процесів; <p><i>вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – застосовувати на практиці набуті знання з курсу «Теорія міжнародних відносин»; – орієнтуватися в проблемах міжнародної політики, – вміти аналізувати міжнародні процеси в світі. <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є опанування здобувачами понятійно-категоріальним апаратом «Теорії міжнародних відносин»; усвідомлення взаємопов’язаності процесів на міжнародній арені; з’ясування основ формування зовнішньої політики держави, вміння проаналізувати основні моделі міжнародних відносин, структуру, функції та типологію міжнародних систем; озброїти здобувачів основами системного аналізу міжнародних процесів; ознайомлення з науковим інструментарієм дослідження динаміки трансформації міжнародних систем.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Інтегральна компетентність</p> <p>ІК-1. Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки.</p> <p>Загальні компетентності</p> <p>ЗК-1. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.</p>	

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК-1. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

СК-4. Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

СК-6. Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні

Програмні результати навчання

РН-01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.

РН-08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

РН-11. Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

РН-13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

лекції	30 год
семінарські заняття / практичні / лабораторні	30 год
самостійна робота	120 год

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5	052 Політологія	3	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Вступ до курсу “Теорія міжнародних відносин”	2	2	6
Тема 2. Порівняльний аналіз міжнародних політичних систем	2	2	6
Тема 3. Механізм формування і реалізації зовнішньої політики	2	2	6
Тема 4. Світовий устрій і міжнародні системи	2	2	6
Тема 5. Основи дипломатії	2	2	6
Тема 6. Міжнародна інтеграція	2	2	6
Тема 7. Процеси глобалізації	2	2	6
Тема 8. Основи геополітики	2	2	6
Тема 9. Міжнародні конфлікти	2		6
Тема 10. Проблеми миру і роззброєння	2	2	6
Тема 11. Міжнародна безпека	2		6
Тема 12. Міжнародні організації	2	2	6
Тема 13. Організація Об’єднаних Націй	2		8
Тема 14. Міжнародні неурядові організації		2	6
Тема 15. Міжнародне право	2		8
Тема 16. Міжнародна економіка		2	6
Тема 17. Основні етапи формування української зовнішньої політики		2	6
Тема 18. Зовнішня політика сучасної України		2	8

Тема 19. Прогнозування у міжнародній політиці	2	2	6
ЗАГ:	30	30	120

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Структура розподілу балів передбачає:</p> <p>1) результат підсумкового (екзаменаційного) контролю – 50 балів;</p> <p>2) результати практичних (семінарських) занять – 50 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • відповіді на семінарських заняттях – 10 балів; • написання контрольної письмової роботи – 20 балів; • виконання індивідуального завдання – створення та представлення графічної презентації з визначеної проблеми політологічного характеру– 10 балів (з них 5 балів – за проєкт, 5 балів – за представлення). • проходження тематичних тестів – 10 балів. <p>Загальна кількість – <i>100 балів</i>.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Оцінка в балах</th> <th>Оцінка в національній шкалі</th> <th>Оцінка за шкалою ECTS</th> <th>Оцінка за залік</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90-100</td> <td>відмінно</td> <td>A</td> <td rowspan="5" style="text-align: center; vertical-align: middle;">зараховано</td> </tr> <tr> <td>80-89</td> <td rowspan="3" style="text-align: center; vertical-align: middle;">добре</td> <td>B</td> </tr> <tr> <td>70-79</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>60-69</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>50-59</td> <td>задовільно</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>26-49</td> <td>незадовільно (з можливістю повторного складання)</td> <td>FX</td> <td rowspan="2" style="text-align: center; vertical-align: middle;">незараховано</td> </tr> <tr> <td>1-25</td> <td>незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)</td> <td>F</td> </tr> </tbody> </table>	Оцінка в балах	Оцінка в національній шкалі	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за залік	90-100	відмінно	A	зараховано	80-89	добре	B	70-79	C	60-69	D	50-59	задовільно	E	26-49	незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX	незараховано	1-25	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F
Оцінка в балах	Оцінка в національній шкалі	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за залік																							
90-100	відмінно	A	зараховано																							
80-89	добре	B																								
70-79		C																								
60-69		D																								
50-59	задовільно	E																								
26-49	незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX	незараховано																							
1-25	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F																								

Вимоги до письмових робіт	<p>Виконання письмової роботи передбачає:</p> <p>1) повторення здобувачами лекційного матеріалу та отриманих знань при підготовці та проведенні семінарських занять, самостійного опрацювання рекомендованої літератури з питань, що виносяться на модульний контроль</p> <p>2) написання письмової контрольної роботи є обов'язковим для виставлення підсумкової оцінки. У випадку, якщо здобувач не написав контрольну роботу, він вважається таким, що не виконав усіх видів робіт, що передбачаються з даної дисципліни.</p> <p>3) написання письмової роботи передбачає виконання здобувачами в аудиторії індивідуального завдання, що вимагає: виявлення розуміння сутності понять і термінів; вміння структурувати основні принципи та методи дослідження; знання теоретичних засад, завдань, методів.</p> <p>Загальна кількість – <i>20 балів</i>. Контрольна робота включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 теоретичні завдання (оцінюється по 10 балів кожне); <p>Структура оцінювання відповідей на розгорнуті запитання:</p> <p>1-4 б. – відповідь складається із 1–2 речень, містить узагальнюючу інформацію про історичний період або одиничні конкретні факти.</p> <p>5-7 б. – відповідь не структурована, вступ і висновок відсутні; здобувач демонструє знання окремих історичних фактів, дат, подій,</p>
---------------------------	---

	<p>процесів, постатей або допускає значні помилки; не володіє історичною хронологією, історичною географією, термінами і поняттями; узагальнення відсутні.</p> <p>8-12 б. – відповідь структурована в рамках основної частини, не містить яскраво вираженого вступу чи висновку; здобувач розкриває історичний процес в рамках питання із значними пробілами та розривами; демонструє знання найбільш важливих історичних фактів, дат, подій, процесів, постатей, допускає значні помилки; на задовільному рівні володіє історичною хронологією, історичною географією, термінами і поняттями; у відповіді практично відсутні узагальнення або вони дуже фрагментарні.</p> <p>13-16 б. – відповідь структурована, містить або вступ або висновок; здобувач розкриває історичний процес в рамках конкретного питання із певними пробілами та розривами; демонструє знання значної кількості історичних фактів, дат, подій, процесів, постатей, проте допускає окремі помилки; володіє історичною хронологією, історичною географією, термінами і поняттями; робить фрагментарні узагальнення, усвідомлює роль і значення конкретних подій.</p> <p>18-20 б. – відповідь детально структурована, містить вступ, основну частину та висновок; здобувач повноцінно розкриває історичний процес в рамках конкретного питання; демонструє знання значної кількості конкретних історичних фактів, дат, подій, процесів, постатей; на високому рівні володіє історичною хронологією, історичною географією, термінами і поняттями; водночас робить узагальнення та висновки з питання, розуміє ширший контекст конкретних подій, усвідомлює їх роль і значення, демонструє володіння науковою літературою з теми.</p> <p>Контрольна робота на стаціонарі виконується на передостанньому семінарському занятті. Здобувачі заочної форми повинні здати її в електронному вигляді у термін до 1 грудня.</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<p>Відвідування та активна участь здобувачів у роботі семінарських занять також є обов'язковою умовою успішного складання курсу. Пропонуються наступні форми роботи на семінарських заняттях: виступ, опонування, рецензія, участь у дискусії. На семінарських заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у виступах, активність при обговоренні питань, відповіді на питання експрес-контролю тощо.</p> <p>Критеріями оцінки при усних відповідях можуть бути: повнота розкриття питання; логіка викладення; впевненість та переконливість, культура мови; використання основної та додаткової літератури (монографій, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); аналітичність міркування, вміння робити порівняння, висновки.</p> <p>Робота на семінарських заняттях оцінюється в діапазоні до 100 балів. Виступи на семінарських заняттях оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали (5 балів) за такими критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> – «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури,

	<p>логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;</p> <p>– «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>– «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;</p> <p>– «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.</p> <p>Усна відповідь може бути доповнена наочними посібниками, зокрема, візуалізованою презентацією (обсягом 10-15 слайдів), зміст та використання якої оцінюється окремо. Вимоги до презентації по індивідуальній (самостійній) роботі; візуалізований характер, гармонійне поєднання зображень та тексту, наявність самостійно підготовлених схем і таблиць; всі елементи презентації мають бути підготовлені здобувачом самостійно, із дотриманням вимог академічної доброчесності</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Здобувач допускається до підсумкового контролю за умови повного виконання всіх видів роботи, передбачених програмою навчальної дисципліни. Належне виконання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) змісту питань планів семінарських занять. Для цього необхідно готувати конспекти семінарських занять. Вітається якісна підготовка візуалізованих презентацій для відповідей на семінарські питання. 2) індивідуальної роботи. 3) підсумкової контрольної роботи. <p>Здобувач (-ка) допускається до підсумкового контролю в грудні за умови відпрацювання усіх «заборгованостей» та набору 26 і більше балів.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Підсумковий контроль рівня знань та успішності здобувачів передбачає виставлення підсумкової залікової оцінки. При поточному контролі оцінюються: систематичність роботи на практичних заняттях, рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах, активність при обговоренні питань, самостійне опрацювання тем, виконання індивідуальних завдань, контрольних (тестових) робіт.</p> <p>Підсумкова оцінка виставляється здобувачу в кінці семестру за результатами роботи на практичних заняттях, обговорення дискусійних питань, виконаних індивідуальних проектів та контрольних (тестових) завдань.</p> <p>Отримані «незадовільні» оцінки відпрацьовуються в обов'язковому</p>

порядку, але враховуються при додаванні оцінок і входять у загальну кількість отриманих оцінок.

7. Політика навчальної дисципліни

Політика курсу полягає у послідовності набуття знань, умінь і навичок у ході лекцій, семінарських занять і самостійної роботи. Курс передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та доповіді мають бути авторськими оригінальними.

Академічна доброчесність: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних 4 пристроїв). Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять Відвідування лекцій та семінарських занять для здобувачів є обов'язковим. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Політика курсу передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. За умови відсутності здобувача (-ки) на лекції чи семінарського заняття, отримання негативної оцінки на семінарських заняттях або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та подачі індивідуальних робіт –вівторок, 15.00 год. – 16.00 год.

Неформальна освіта: Можливе зарахування результатів неформальної освіти у відповідності з Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти: [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника \(Редакція 3\) \(введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.\)](#)

8. Рекомендована література

- Требін М.П. Теорія міжнародних відносин. К.: Право, 2022. 472 с.
- Цимбалістий В.Ф. Теорія міжнародних відносин. Львів: Новий світ-2000, 2025. 360 с.
- Шергін С.О. Політологія міжнародних відносин. К.: Центр учбової літератури, 2020. 256 с.
- Камінський А. Вступ до міжнародних відносин. Львів: Світ, 1995. 144 с.
- Капітоненко М.М. Теорія міжнародних відносин. Чернівці: Книги-XXI, 2019. 272 с.
- Кучик О.С., Суховолець І.Р., Стельмах А.Б. та ін. Міжнародні організації. Навчальний посібник / За ред. О.С.Кучика. К.: Знання, 2005. 497 с.
- Мадіссон В.В., Шахов В.А. Політологія міжнародних відносин. Навчальний посібник. К.: Либідь, 1997. 176 с.
- Мальський М., Мацяк М. Теорія зовнішньої політики. Львів, 2004.
- Мальський М., Мацяк М. Теорія міжнародних відносин. Підручник. 2-е вид., перероблене і доп. К.: Кобза, 2003.- 528 с.
- Мальський М.З., Мацяк М.М. Теорія міжнародних відносин. Підручник. К.: Знання, 2007. 461 с.
- Міжнародні відносини та зовнішня політика. 1945–70–ті роки: Підручник. В.А.Манджола, М.М.Білоусов, Л.Ф.Гайдуков та ін. К.: Либідь, 1999. 558 с.
- Міжнародні відносини та зовнішня політика. 1980–2000 роки: Підручник. Л.Ф.Гайдуков, В.Г.Кремень, Л.В.Губерський. К.: Либідь, 2001. 624 с.
- Основи політичної науки. Ч. 4: Міжнародна політика. Курс лекцій за ред. Б.Кухти. Львів: Кальварія, 1999. 436 с.
- Palczny T. Socjologia stosunków międzynarodowych. Zarys problematyki / Acta Academiae

- Modrevianae. Zeszyty naukowe. Nr. 1/2001. Kraków: Krakowska Szkoła Wyższa im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, 2001. 314 s.
- Stosunki międzynarodowe / Praca zbiorowa pod red. Włodzimierza Malendowskiego i Czesława Mojsiewicza. Wrocław: Atla2, 2000. 648 s.
- Stosunki międzynarodowe. Geneza, struktura, dynamika. Pod redakcją naukową Edwarda Haliżaka i Romana Kuźniara. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2000. 587 s.
- Скороход Ю. Проблема спойлерів у міжнародних переговорах. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Міжнародні відносини. 2024. Том 59, № 2. С. 5-10.
- Вівчар І., Крет Р., Кундеус О. Миротворчі та безпекові механізми регулювання сучасних міжнародних відносин. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Питання політології». 2024. Том 45. С. 46-53.
- Волянук О. Загрози демократії в Європі: угорський прецедент. Політичні дослідження, 2022, № 2 (4), с. 140-159.
- Геник М. Проблема трансформації Центрально-Східної Європи у теорії міжнародних відносин Збігнева К. Бжезінського. Наукові записки НАУКМА.- Т.69. Політичні науки.- Київ, 2007.- С. 48-52.
- Герасимчук Т. Вплив позасистемних кризових чинників на структурні зміни в міжнародній системі: синергетичний підхід. Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. 2024. Вип. 55. С. 269–284.
- Геник М. Методологічні проблеми міждисциплінарних досліджень миру. Політичні дослідження, 2021, № 1, с. 8-21.
- Дмитренко М. Цивілізаційні виклики сучасності в контексті концепцій перевлаштування світу. Політичні дослідження, 2021, № 2, с. 150-169.
- Кирчів А. Інструменталізація міжнародно-політичної парадигми З. Бжезінського у формуванні регіональних пріоритетів зовнішньої політики України. Історико-політичні проблеми сучасного світу. 2024. № 50. С. 87-106.
- Кондратенко О. Криза східного вектора зовнішньої політики України. Політичні дослідження, 2022, № 1 (3), с. 138-163.
- Константинюк Сучасні теоретико-концептуальні підходи до дослідження «м'якої сили». Історико-політичні проблеми сучасного світу. 2024. № 49. С. 98-111.
- Кравчук Н. Я., Луцишин О. О., Андрошук Д. В. Публічна дипломатія як стратегічний імператив зміцнення конкурентоспроможності держави в умовах трансформації світового порядку. Емпірію. 2025. Том 2, № 1. С. 78-91.
- Майборода О. Політичний порядок у кризовому дискурсі (на прикладі транзитних суспільств). Політичні дослідження, 2022, № 2 (4), с. 7-25.
- Пашков В. Ядерне роззброєння як каталізатор українсько-американських відносин. Політичні дослідження, 2022, № 2 (4), с. 119-139.
- Садовий Ю. Вплив європейської і євроатлантичної інтеграції на трансформацію і розвиток держав Центральної та Східної Європи. Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. 2024. Вип. 56. С. 300-311.
- Тістик Р. Сучасні підходи у вивченні дипломатії. Історико-політичні проблеми сучасного світу. 2024. № 49. С. 153-164.
- Ткач О. Згорання демократії як небезпека повернення до авторитаризму. Політичні дослідження, 2021, № 2, с. 170-185.
- Цирфа Ю., Дорошко М. Геополітичне позиціонування України та Польщі в Балтійсько-Чорноморському регіоні в контексті їх зовнішньополітичної ідентифікації. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Міжнародні відносини. 2024. Том 59, № 2. С. 11-16.

Микола Геник,
доцент кафедри
політичних наук